

Sun Yang er fæddur í 1991 og er 22 ára gamall í dag. Hann er ein heimsstjörna í svimjing og ein hetja í Kína fyrir síni atvinnu til ómenniskjalígu góðu atvinnu

komin upp á 72 revsingar í samband við doping síðani 1990.

Tí verða stór spurnartekin sett við, tá kinesiskir anit-doping felagsskapurinn roynir at niðurspæla hendingina við Sun Yang, sum sjálvur boðar frá, at hann hevur brúkt heilivágina síðani 2008. Tó at trimetazidine ikki bleiv ólógligt fyrr enn í janúar mánaði, so er talan um álvarsligan hjartaheilivág.

Spurnartekin verða eisini sett við orðingina hjá virkandi stjórnum, Zhao Jian. Her er talan um royndan lækna og heimsmeistara í svimjing. Hví verður tað

niðurspælt sum ein slíka hending og siga, at talan ikki er um ein stóran feil og at tað heldur ikki er fyrilitleyst. Hví hevur tað týðning fyrir handfaringina av málinum, at Sun Yang er heimskendur? Hví skal eyka varsemi vísast í hesum førum? Tú kundi hinvegin víst á, at tá talan er um ein mann, sum hevur framt næstan ómenniskjalig avrik seinna árin, at málið fær eyka stóran áhuga, og verður viðgjørt við størri gjøgnumskygni enn tað hevur higartil.

Eisini sigur Zhao Jian, at málið er ikki at dekkja útyvir hendingina. Hví visti so

einki av hesum, tá asiatisku leikirnir vóru í Suðurkorea í september, tá hann bleiv fangaður í mai mánaði?

Onnur fingið harðari revsing

Russiska Yuliya Efimova fekk 16 mánaðar bann frá 31. oktober í 2013, umframt at hon misti øll heiðursmerki, sum hon vann í tíðarskeiðinum áðrenn bannið bleiv kunngjørt. Her er vert at leggja til merki, at serfrøðingar mettu ikki, at Yuliya Efimova hevði í sinni at snýta. Talan var um gáløysni uttan læknafráttir í samband við inntøku av

evni, sum hon ikki visti var ólógligt.

Í sakini hjá Sun Yang er talan um ein royndan ítróttarlækna, sum beinleiðis hevur útskrivað doping-listaðan heilivág til ein svimjara. Munurin á revsingini er 13 mánaðir, tí Sun Yang fekk bara trýggjar mánaðir bann.

Í øðrum tilfældum hava ítróttarfolk fingið longri bann fyrir ikki at mæta til dopingtest. Eitt tað kendasta dømi er fyrrverandi Manchester United miðverjin, Rio Ferdinand, ið fekk átta mánaðar leikbann í 2003 fyrir at gloyma at mæta til eina dopingtest. Hann tók testina dagin eftir og bjóðaði teimum at gera grundingari kanningar dagin eftir, men doping eftirlitið tók ikki av tilboðnum.

Ófriður um Sun Yang

Tað seinasta nýggja í málinum er, at Dr. Ba Zhen var partur av toyminum hjá Sun Yang til asiatisku leikurnar, hóast hann fær mánaðar frammanundan hevði fingið eitt ára bann. Kinesiskir miðlar siga seg hava myndir av Dr. Ba Zhen, meðan hann hjálpir Sun Yang til upphitini og niðurhitin til asiatisku leikurnar.

Reuters skrivaði síðst í farnu viku, at WADA ætlar at skjóta dómin hjá Sun Yang

inn fyrir Ítróttardómstólin í Strasbourg.

Í Kína verður nú eisini skrivað, at kinesiska svimjisambandið roynir at taka ábyrgdina fyrir mistakið hjá Sun Yang og læknanum. Teir vilja verða við, at bannaði heilivágurin av misgávum ikki stendur á anti doping listaunum, sum kinesiska svimjisambandið hevur útflyggjað til sínar limir.

Stóru spurningarnir

So eftir standa stóru spurningarnar. Hví hevur ein heimsmeistari í svimjing brúkt álvarsligan hjartaheilivág síðani 2008. Hvussu ber tað til, at ein maður, sum hevur so stórar trupulleikar í hjartanum kann verða so nógv besti í eini so kappingarførari grein um 1.500 metrar frí svimjing?

Hví hevur FINA (altjóða svimjisambandið), WADA (Altjóða anti-doping felagsskapurinn) umframt kinesiska svimjisambandið og kinesiskir anti-doping felagsskapurinn ikki hava boðað almenninginum frá hesum. Eru ómenniskjalígu avrikini hjá Sun Yang veruliga ómenniskjalig?

Størsti spurningurin hjá okkum er so, um Pál Joensen er í eini órættvísari kapping, tá hann svimur móti Sun Yang?

trondur@sosialurin.fo

Magni Mohr undrast:

Trimetazidine er til fólk við hjartatrupulleikanum angina pectoris, sum er pína í bringuni, sum ofta kemur av blóðmangli ella hjarta-iskæmiosis av niðursettum blóðrenslis í hjartaarteriunum.

Eisini føroyski fysiologurin, Magni Mohr, sum hevur arbeitt við nógv elitu ítróttarfolki, undrast á at 22 ára gamli

Sun Yang hevur brúkt trimetazidine síðani 2008. Trimetazidine heilivágur verður givin til fólk, sum mangla ilt í hjartanum orsaka av lágari blóðsirkulatiónum í hjartanum. Hetta setir tveir stórar spurningar. Hvussu ein heimsmeistari í svimjing á 1.500 metrum kann hava brúk fyrir trimetazidine, og hví hvat hann fær burtúr at taka tað?

Forklaringin er nakað teknisk, men hon hjálpir ikki trúðvirðinum hjá Sun Yang, tí trimetazidine gevur

ein 1.500 metrar svimjara ein stóran fyrirum.

– Trimetazidine ger, at tú niðursetur forbrenningina av feitti í hjarta-vøddakynnum, meðan tú økir forbrenningina av sukuri. Av tí, at man brúkar minni oxygen per framleidda orkueinheit (ATP) undir sukurbrenning enn feittbrenning ber alto til at betur at varðveita orkustatus í kynuni. Samstundis økir trimetazidine blóðrenslis í hjartanum undir arbeiði og betrar um funktiónina hjá vintra hjartakamari undir arbeiði. Tilsaman gevur hetta hjartanum betri arbeiðsunstøður í støðum har hjartaískæmi hendir, sum t.d undir kropsligum úthaldnisarbeiði. Í 1.500 metra svimjing hevur tú stóran tørv á oxygen til hjarta og vøddarnar. Trimetazidine ger, at tú óbeinleiðis útsetur troystleikan og kanst halda áfram longri, tá talan er um klassiskt aerobt arbeiði, sigur Magni Mohr.

Tað merkir, at við trimetazidine kann ein langteinar-svimjari fáa greiðar kunstigar fyrirumir í hylinum á ólógligan hátt. Svímjari við trimetazidine fær meiri orku afturfyrir oxygennýðsluna. Vøddarnir kunna arbeiða harðari áðrenn møðin setur inn, tí teir fáa betur aerobt arbeiðstreitur (arbeiði við orkuframleiðslu har oxygen inngongur). Magni Mohr undrast eisini á, hvussu ein heimselitusvimjari kann hava brúk fyrir trimetazidine.

– Eg undrist á, at ein svímjari, ið hevur brúk fyrir slíkum heilivági, kann verða heimsmeistari í 1.500 metrar svimjing. Tað fái eg ikki til at hanga saman, sigur Magni Mohr at enda. Samstundis er vanligt, at ítróttarfolk gera teirra medicinsku fólk gera vart við møguligan tørv á ólógligum heilivági, so brikkarnir passa illa til kinesiska pusluspælið.

trondur@sosialurin.fo

